

ЗАКЛИЧКИ

Тиждень 19, урок 91

Обладнання і матеріали:

- навчальний посібник “Українська мова та читання” ч. 4 (авторка Г. Остапенко), с. 24-25;
- презентація “[Передчуття свята](#)”,
- роздрукована “[Телефонна розмова](#)”.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Каліграфічна хвилинка

Прочитайте віршик

Притрусив сніжок стіг сіна
І санчата притрусив.
Уже снігу — по коліна,
А він сипле з усіх сил!

- На яку літеру слів у ньому найбільше?
- Випишіть ці слова у зошит.
- Складіть з ними 2-3 речення.
- Про яку пору року вийшли речення?

2. Бесіда “Зима-білосніжка”.

Запитання до дітей

- Чи любите ви зиму? Чому?
- Скільки місяців триває зима?
- Який місяць зараз?
- Підніміть руки ті, хто народився в січні. А хто народився взимку? Коли було піднято більше рук? Поясніть, чому.
- Які свята ми відзначаємо в січні?
- Що можна робити лише взимку? У які зимові ігри ви любите грати?

3. Розповідь про січень.

Учитель розповідає про січень.

Перший місяць року — січень. І як тільки його не називають: “сніжень”, “сніговик”, “льодовик”, “просинець”, “щипун”, “тріскун”, “січко”. А ще його величають володарем морозів і серцем зими, бо він — найхолодніший місяць. У січні не тільки сніг січе, а ще й мороз пече. Товщає лід на річках, ростуть сніжні кучугури.

А ще кажуть, що січень відсікає рік, що минув, від наступного, у січні Новий рік проганяє Старий і свариться з ним.

Запитання до дітей

- Які назви до місяця січень вигадали б ви?

4. Розгляд та обговорення картини.

Педагог показує дітям картину Вікторії Ковальчук “Передчуття свята” (див. презентацію [“Передчуття свята”](#)).

Запитання до дітей

- Яку назву можна дати цій картині?

Авторка картини, сучасна українська художниця Вікторія Ковальчук назвала її “Передчуття свята”.

- Як гадаєте, якого саме свята?
- На картині біліє сніжок і зеленіє трава! Що це?
- Яких атрибутів на ній більше — зимових чи весняних? Який колір переважає — зелений чи білий? Назвіть усе біле, снігове.

Тихий зимовий вечір. Дрімає сніговий котик. Затишно світяться вікна хатинок, надворі — ані душі, лише чорні гави спостерігають, як по небу летить казковий Мороз-Морозенко, сніг, наче теплою ковдрою огортає землю.

- Чи лежить сніг за вікнами вашої школи?
- Чи бувають якісь чарівні слова, якими можна закликати сніг?

Усім відома закличка “Іди, іди, дощику, зварю тобі борщику”. А чи можна принадити сніг? Чим саме?

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Читання вірша “Іди, іди, снігу” Оксани Луцєвської (завдання 1, с. 24 посібника) самостійно (мовчки або пошепки).

Ви зараз прочитаєте віршик про закликання снігу. Чи схожий цей вірш на закличку? Чим саме?

2. Виконання вправи 2 (див. с. 24 посібника).

МОВНА ТЕМА

1. Виконання вправи 3 (див. с. 24 посібника).

Діти записують звукові схеми слів із буквою Щ.

2. Виконання вправи 4 (див. с. 25 посібника).

3. Виконання вправи 5 (див. с. 25 посібника).

5. Рухлива вправа “Водяник”.

Усередині кола сидить під тканиною Водяник. Один з учнів “пірнає” під тканину, решта тримаються за руки і йдуть хороводом навколо Водяника, промовляючи:

Кличемо ми Водяного,
що сидить сам під водою.
Ти на берег вибігай,
хто гукає відгадай.

Один з учнів має покликати Водяника, промовивши його ім'я у формі звертання. Якщо Водяник вгадає, чий голос, вони міняються місцями.

6. Виконання вправи 6 (див. с. 25 посібника) — робота в групах.

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Прочитайте й відгадайте загадку.

Натискаєш кнопочки
На самій коробочці.
Загуділо, й за пів миті
Можеш з другом говорити.

Запишіть відгадку, поділіть слово на склади.

2. Складання телефонної розмови за планом — робота в парах.

Діти вставляють у текст імена у формі звертання (див. роздруківку "[Телефонна розмова](#)").

Складання телефонної розмови. Читання вголос.

План розмови

1. Привітання.
2. Висвітлення суті справи.
3. Закінчення розмови.

Ускладнення. Учитель може запропонувати скласти телефонні діалоги між: пілотами у двох літаках, що летять одночасно; супергероєм і злодієм, братом і сестрою, Паддінгтоном і Незнайком тощо.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита "[Тренажер з правопису](#)" (частина 2, с. 8).

Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа "Соняшник", м. Київ